

Eln. 14/1981.

Dr. V a r g a József elvtársnak,
a Minisztertanács Titkárságának
vezetője

B u d a p e s t

Kedves Varga Elvtárs !

Tájékoztatásul mellékelten megküldöm az Országos
Találmányi Hivatal 1980.évi ellenőrzési tervének teljesi-
téséről szóló jelentést, valamint az 1981. évi ellenőr-
zési tervet.

B u d a p e s t, 1981. február "10"

Elvtársi üdvözlettel

Gyula
/ Dr.Pusztai Gyula /

Eln. 14/1981.

S z a k a l i József elvtársnak,
a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság
elnöke

B u d a p e s t

Kedves Szakali Elvtárs !

Tájékoztatásul mellékelten megküldöm az Országos
Találmányi Hivatal 1980.évi ellenőrzési tervének teljesi-
téséről szóló jelentést, valamint az 1981. évi ellenőr-
zési tervet.

B u d a p e s t, 1981. február "10"

Elvtársi üdvözlettel

/ Dr. Pasztai Gyula /

J e l e n t é s

az Országos Találmányi Hivatal
1980.évi ellenőrzési tervének
teljesítéséről

I.

A Minisztertanács 3515/1979.MT.sz. határozatával elfogadott 1980.évi ellenőrzési terve II/5. pontja feladatként írta elő az OTH elnöke részére, hogy számoljon be a Tudománypolitikai Bizottságnak az iparjogvédelem helyzetéről hozott határozatok végrehajtásáról.

A beszámolót a Tudománypolitikai Bizottság 1981. január 30-i ülésén tárgyalta.

A beszámoló tervezetének előkészítése során Hivatalunk széleskörű felméréseket végzett a gazdálkodó szervek és az irányító szervek tapasztalatainak összegyűjtése céljából. A beszámoló feltárta, hogy a Tudománypolitikai Bizottságnak az iparjogvédelem helyzetéről és továbbfejlesztéséről hozott határozatai kedvező irányu változásokat indítottak el. Ezek a változások megfigyelhetők a találmányok kifejlesztése és hasznosítása gazdasági-tervezési feltételeinek fejlesztésében, az OTH tevékenysége és a vállalati iparjogvédelmi tevékenység, valamint az iparjogvédelmi szakemberképzés, az elemzőmunka és a tájékoztatás javulásában.

Mindezek együttes hatásaként a szabadalmi bejelentések száma növekvőben van, amely főként a hazai bejelentői tevékenység fokozódásából származik.

A beszámoló a további teendők között rámutatott arra, hogy a gazdasági hatékonyság növelésében fontos eszköz a szellemi termékek fokozott hasznosítása, ezért szükséges az ezt segítő gazdasági ösztönző rendszer hatékonyságának növelése, a szervezeti keretek és az irányítási feltételek javítása.

A jelzett célok előmozdítása érdekében a Tudománypolitikai Bizottság határozatot hozott, amely megszabja az iparjogvédelmi tevékenység fejlesztése érdekében végrehajtandó feladatokat.

A Minisztertanács ellenőrzési tervén kívül, de ellenőrzési jelleggel a Minisztertanács 3225/1979.sz. határozata előírta, hogy az Országos Találmányi Hivatal elnöke 1980-ban tegyen jelentést az ujitómozgalom helyzetéről, az irányítás megjavítására tett intézkedésekről.

A jelentés előkészítését széleskörű, mélyreható vállalati vizsgálatok alapozták meg 75 gazdálkodó szervnél. E vizsgálatok rámutattak az ujitómozgalom helyzetét meghatározó jellemzőkre. Ezek szerint az elért jelentős eredmények mellett negatív jelenségek is tapasztalhatók az ujitómozgalomban. Egyes ágazatokban az ujitómozgalom megtorpanása, sőt visszaesése volt tapasztalható.

Mindez szükségessé teszi az ujitómozgalom fejlesztését szolgáló komplex intézkedések kidolgozását.

Az Országos Találmányi Hivatal elnökének az ujitómozgalom helyzetéről szóló jelentését a Minisztertanács 1980.júniusában tartott ülésén tárgyalta.

II.

Az Országos Találmányi Hivatal 1980. évi ellenőrzési terve végrehajtásának legfontosabb jellemzői a következők:

1.

A szabadalmi ügyintézés számszerű alakulásának ellenőrzése /IV.1./ p./ a Hivatal hatósági tevékenységének súlyponti területén egyrészt a tárgyévben indult szabadalmi ügyek számában megnyilvánuló bejelentői aktivitás figyelemmel kísérését, másrészt - és hangsúlyozottabban - az ügyintézés kontrollját biztosította a munkakapacitás jobb és folyamatos kihasználása érdekében.

A szabadalmi ügyintézés 1980.évi főbb adatai - az 1979. évi adatokkal összehasonlítva - a következők:

	1979	1980
- az év során tett szabadalmi bejelentések	2894	3172
- az évben befejezett szabadalmi bejelentések	2450	2679
- ebből szabadalom megadása	1585	1778
- az év végén folyamatban lévő szabadalmi bejelentések	8182	8703

A bejelentések számának emelkedése - az elintézett ügyek növekedése mellett is - tovább növelte a folyamatban lévő ügyek számát, ami a 4. pontban tárgyalt intézkedések megtételének szükségességét támasztja alá.

2.

A védjegy-, a mintaoltalmi és az eredetmegjelölési ügyintézés számszerű alakulásának ellenőrzése /IV.2./p./ alapján összességében a munka zavartalansága állapítható meg; e területen nem volt szükség külön intézkedésekre.

A tevékenység főbb számadatai - az előző évi adatokkal összehasonlítva - a következők:

	1979	1980
- hazai védjegybejelentés	430	341
- hazai védjegylajstromozás	402	393
- nemzetközi védjegybejelentés	2307	2578
- nemzetközi védjegylajstromozás	2333	2075
- magyar védjegyek nemzetközi lajstromozása	-	30
- ipari minta bejelentés	249	247
- ipari minta lajstromozás	94	148

3.

Az iparjogvédelmi illetékbevételek alakulásának ellenőrzése /IV.3./ p./ a szabadalmi fenntartási illetékbecfizetések 6,3 százalékos emelkedését állapította meg; az 1979.évi 60 435 690 Ft-tal szemben ez a bevétel 1980-ban 64 255 181 Ft-ot tett ki.

Az illetékbevételek alakulása jónak értékelhető, s szabályszerűen folyt a befizetések feldolgozása és nyilvántartása is.

4.

A szabadalmi bejelentések átfutási időinek, az ügyintézés határidőinek ellenőrzése /IV.4./p./ körében végzett tételes felmérés megerősítette, hogy a szabadalmi ügyek átlagos átfutási ideje tulzottan hosszú /37,9 hónap/, amelynek lényeges csökkentése szükséges.

Az átfutási időknél a jogos elvárások szerinti csökkentése érdekében 1980-ban konkrét és összetett intézkedések születtek.

Az erre vonatkozó átfogó javaslatot megvitatta a Hivatal Elnöki Kollégiuma, amelynek eredményeként az elnök megszabta a feladatokat a jogszabály-módosítás, a munkateljesítmények mérése és az anyagi ösztönzés, az ügyintézői létszám kialakítása, az ügyintézés hatékonyságát fokozó módszertan kidolgozása, az ügyvitel gépesítése területén egyaránt, a határidők és a végrehajtásért felelős dolgozók megjelölésével.

Az intézkedések részben már megvalósultak, részben a következő időszak feladatát képezik; ezektől hosszabb távon várható az átfutási idők jelentős csökkenése. Az 1980. év jelentős eredményét az átfutási idők stabilizálása, a további növekedés megállapítása képezte.

5.

A szabadalmi közzétételi és elutasító határozatok ellenőrzése a törvényesség és az egységesség szempontjából /IV.5./p./ a munka minőségének fejlesztését célozta, s az elért eredmények megfelelnek az elvárásnak.

A folyamatos ellenőrzés hatására a jogalkalmazás törvényessége és egységessége továbbfejlődött; az esetenként felmerült kisebb problémákat menet közben - a határozatok meghozatala előtt - sikerült megoldani, s azok ismétlődését megelőzni.

6.

Az iparjogvédelmi ügyekben hozott bírósági döntések végrehajtásának ellenőrzése /IV.6./ p./ az eseti ügyek rendezésén kívül a Hivatal és a bíróságok jogalkalmazásának egységességét, a bírói döntések elvi megállapításainak figyelembevételét volt hivatott elősegíteni.

A Hivatal a konkrét ügyekben maradéktalanul végrehajtotta a bírói döntéseket, s 1980-ban bizonyos kérdésekben az egységes jogalkalmazás terén is eredmények mutathatók fel. Ugyanakkor a jövőben további feladatokat kell - részben jogszabály-alkotási úton - megoldani a Hivatal és a bíróságok jogalkalmazása következetes egységének biztosítása érdekében.

7.

A növényvédőszeres szabadalmazási gyakorlatának ellenőrzése /IV.7./p./ a növényvédőszerekkel összefüggésben a külgazdasági kapcsolatokban felmerült problémák megoldásának és megelőzésének biztosítását az iparjogvédelem oldaláról volt hivatott elősegíteni.

A meghozott iparpolitikai állásfoglaláshoz igazított szabadalmazási gyakorlat következetesen érvényesült 1980-ban, s nem okozott törést a jogalkalmazásban.

8.

Az egyes gazdasági ágazatok iparjogvédelmi tevékenységéről végzett elemző vizsgálatok az értékelések jobb megalapozását szolgálták.

A Minisztertanács 2025/1978./IX.28./ MT.sz., valamint a 3225/1979.MT.sz.határozatainak végrehajtására szükségessé vált, hogy a tárcák 1980-tól a felügyeleti vizsgálataik keretein belül a vállalatok, intézmények ujitási tevékenységét is ellenőrizzék és értékeljék.

Az OTH a felügyeleti ellenőrzéseknek az ujitómozgalmat érintő részébe bekapcsolódott. Az érintett tárcákkal a vizsgálatok lebonyolításához tematikát dolgozott ki és ennek alapján 60 vállalatnál végezték el az ellenőrzést.

A lefolytatott vizsgálatok az OTH tapasztalatai és a felügyeleti szervek véleménye szerint is az ujitómozgalom további lehetőségeinek feltárásával, a fellelhető fogyatékoságok felszámolásával jól segítették a vizsgált vállalatok ujitási tevékenysége szakmai színvonalának továbbfejlesztését. Ezen vizsgálatokról 1981. első negyedében összefoglaló elemzés készül.

III.

Az OTH belső ellenőrzési tevékenysége keretében a pénz- és anyaggazdálkodás ellenőrzése köréből az alábbi feladatok teljesítését emeljük ki.

1.

Az OTH létszám és bérhelyzetének ellenőrzése havonta megtörtént.

2.

Az 1980. évi leltározási munkák a jóváhagyott terv szerint megtörténtek, a lefolytatott leltározás és a könyvelés adatai egyeztetésre kerültek. Nagyobb eltérés nem mutatkozott.

3.

A pénzkezelést folytató osztályokon, részlegeknél rendszeres pénztár ellenőrzés folyt, amely a pénzkezelést minden alkalommal rendben találta.

4.

A Pénzügyi Osztályon lévő házipénztár ellenőrzése megtörtént havonta két alkalommal. Az ellenőrzés minden alkalommal a pénztárkönyv vezetését és a pénzkészletet rendben találta, ezt a pénztárkönyvben feljegyezte.

5.

Az anyagraktárak ellenőrzése a raktáros változások miatt az előirtnál többször is megtörtént. Az utolsó ellenőrzés a leltározás alkalmával és az új raktáros belépésénél megtörtént. Az adminisztrációs hiányosságok kijavítására utmutatást ádtunk.

6.

A beszerzések és a beruházások keretösszegeinek felhasználását figyelemmel kísértük.

7.

Az utazási és reprezentációs keretek felhasználását rendszeresen ellenőriztük, félévkor és az év végén külön jelentés készült a keretek állásáról, illetőleg felhasználásáról.

IV.

Az OTH-nál a vezetői és a munkafolyamatba épített belső ellenőrzéssel párhuzamosan - havi 30 órában - függetlenített belső ellenőr is tevékenykedik, az OTH elnökének közvetlen irányítása és felügyelete alatt, éves munkaterv és negyedéves ellenőrzési programok alapján.

Az 1980. évben alapvető feladata volt, hogy a jogszabályi előírásokra és belső utasításokban foglaltakra figyelemmel áttekinthető helyzetképet adjon arról, hogy az OTH gazdasági szervezetében és a költségvetési gazdálkodás folyamataiban milyen okok miatt és milyen mértékben észlelhetők lazaságok és hiányosságok. Ezek ismerete az új vezetés számára elengedhetetlenül szükséges volt ahhoz, hogy általában a pénzügyi fegyelem megtartása, a költségvetési gazdálkodás, az állami vagyonkezelés, a munkaerő gazdálkodás további javítására, beleértve a gazdasági szervezet megerősítését is, tényeken alapuló, érdemi intézkedéseket lehessen tenni, erősítve ezzel a gazdálkodási és munkafegyelem elsődleges vonalát, a vezetői ellenőrzést is.

A belső ellenőrzés rámutatott az iratkezelés, beleértve a bizonylatok és okmányok hiányosságaira, különösen a számlázásoknál és a béren felüli juttatásoknál észlelhető koránt sem kielégítően ellenőrzött megítélési gyakorlatra, az önköltségszámítás hiányosságaira, elsődlegesen a számlázott szolgáltatásoknál.

Az eszközökkel és az anyagokkal való gazdálkodás javult, ezt nagyban segítette a kialakított központi anyagkezelési rendszer s most az a feladat, hogy a számvitel szolgáltatási nemenként megbízhatóan mutassa ki a ráfordításokat és ellenőrizze a számlázások helyességét.

A belső ellenőrzés felhívta a figyelmet a belső mellékfoglalkozásoknál, a béren felüli egyéb juttatásoknál, a prémium feladatok kitűzésénél és itt, valamint a soronkívüli jutalmazásoknál követett gyakorlat egyes hiányosságaira. E tekintetben is a vezetői ellenőrzés érdemibbé tételére történt intézkedés.